

EX LIBRO QUINTO ANTHOLOGIAE GRAECAE

ανθολογίας πέμπτης συλλογής γραμμάτων της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας.

305. ΑΔΗΛΩΝ

κούρη τίς μ' ἐφίλησεν υφέσπερα χείλεσιν ύγροῖς
νέκταρ ἔην τὸ φίλημα, τὸ γὰρ στόμα νέκταρος ἔπνει.
καὶ μεθύνω τὸ φίλημα, πολὺν τὸν ξωτα πεπωκώ.

35. ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ

Δωρίδα τὴν διδόπυγον ὑπὲρ λεχέων διατείνως
ἄνθεσιν ἐν χλοεροῖς ἀρένατος γέγοναι.
ἡ γὰρ ὑπερφυέσσι μέσον διαβᾶσά με πουσίν
ἥνυεν ἀκλινέως τὸν κύπριον δόλιχον,
διμπασι νωθρὰ βλέπουσα· τὸ οἷ, δύτε πνεύματι φύλλα,
ἀμφισαλευμένης ἔτρεμε πορφύρεα,
μέχρις ἀπεσπείσθη λευκὸν μένος ἀμφοτέροισιν,
καὶ Δωρίς παρέτοις ἐξεχύθη μέλεοι.

173. ΜΕΛΑΓΡΟΥ

"Ορθρε, τί νῦν, δυσέραστε, βραδὺς περὶ κόσμον ἔλισσῃ
ἄλλος ἐπεὶ διημοῦς θάλπεθ' ὑπὸ χλανίδι;
ἄλλ' ὅτε τὰν διαδινὰν κόλποις ἔχον, ὥηνς ἐπέστης,
ῶς βάλλων ἐπ' ἐμοὶ φῆς ἐπιχαιρέησιν.

IZBOR Pjesama iz PETE KNJIGE ANTHOLOGIAE GRAECAE

πολύτερον πλαστόν γένεται τον πάρθενον
γεννήσας ο πατέρας διατηρεῖ τον πάρθενον
πολύτερον επωνύμον δοτεί τον πάρθενον τον πάρθενον
πολύτερον (πατέρινον) γένεται τον πάρθενον

ANONIM *Τραγάδιον διατηρητικόν πατέρου γένεται τον πάρθενον*

1. *Ευλαύνων (τοῦ θεοῦ) γένεται τον πάρθενον*

Jučer me poljubi djevojka neka usnama vlažnim.
poljubac njezin je nektar, na nektar mrišu usta,
od toga sada sam pijan, jer dugo pio sam ljubav.

(V,305)

DIOSKORID (3. stoljeće pr.n.e.) *τραγάδιον πατέρου γένεται τον πάρθενον*

1.

Doris s bedrima poput ruže u krevetu leži,
mladosti raste tu cvijet, besmrtn postajem ja,
jer obuhvaća čvrsto me predivnim nogama svojim,
sigurno vodi na cilj dugi naš ljubavni žar.
Samoj je pogled joj miran, ali, kao na vjetru
lišće, postaje on crven i drhtaju pun,
sve dok mene i nju bijela ne napusti snaga,
Doris mi nemoćna tad spava, bez snage je sva.

(V,55)

MELEAGAR (2. stoljeće pr.n.e.) *τραγάδιον πατέρου γένεται τον πάρθενον*

Danice, neprijateljice ljubavi, zašto se sporo
dižeš kad provodi tu krāj drugog draga svu noć ?
Dok sam je, vitku, ja grlio, izlazila si brzo,
bacala na nas si ti svoj nemilosrdni sjaj.

(V,173)

132. ΦΙΛΟΔΗΜΟΥ

Ὥρ ποδος, ἢ ινήμης, ὡς τῶν (ἀπόλωλα δικαίως)
μηρῶν, ὡς γλουτῶν, ὡς ιτενός, ὡς λαγόνων,
ἄμοιν, ὡς μαστῶν, ὡς τοῦ βαδινοῖο τραχήλου,
ὡς χειρῶν, ὡς τῶν (μαίνομαι) δμιατίων,
ὡς κατατεχνοτάτου ιινήματος, ὡς περιάλλων
γλωττισμῶν, ὡς τῶν (θῦ' ἐμὲ) φωναρίων.

84. ΑΔΕΣΙΚΤΟΝ

Εἶθε βόδον γενόμην ὑποπόρφυρον, Βφρα με χερσὶν
δρσαμένη χαρίσῃ στήθεσι χιονέοις.

81. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΩΦΙΣΤΟΥ

Ἡ τὰ βόδα, βοδύεσσαν ἔχεις χάριν. ἀλλὰ τί πωλεῖς;
σαυτὴν ἢ τὰ βόδα ἢε συναμφύτερα;

41. ΡΟΥΦΙΝΟΥ

Τίς γυμνὴν οὐτω σε και ἔξεβαλεν και ἔδειρεν;
τίς ψυχὴν λιθινὴν εἶχε και ούν ἔβλεπεν;
μοιχὸν ἵσως ηὕρηκεν ἀκαίρως κεῖνος ἔσελθών;
γινόμενον· πᾶσαι τοῦτο ποοῦσι, τέκνον.
πλὴν ἀπὸ νῦν, θταν ἔστιν ἔσω, κεῖνος δ' θταν ἔξω,
τὸ πρόθυρον σφήνου, μὴ πάλι ταύτο πάθης.

60. ΡΟΥΦΙΝΟΥ

Παρθένος ἀργυρόπεζος ἔλούετο, χρύσεα μαζῶν
χρωτὶ γαλακτοπαγεῖ μῆλα διαινομένη.
πυγαὶ δ' ἀλλήλαις περιηγέες εἰλίσσοντο,
ζδατος ὑγροτέρῳ χρωτὶ σαλευόμεναι.
τὸν δ' ὑπεροιδαίνοντα κατέσκεπε πεπταμένη χεὶρ
ούχ δλον Εύρωταν, ἀλλ' ὅσον ἤδυνατο.

FILODEM (1. stoljeće pr.n.e.)

1.

Kakve noge i listovi (za njima venem ja čitav),
kakve slabine, bok, bedra, brežuljak taj njen,
kakva ramena, kakve grudi, i vrát uz to vitak,
kakve ruke tek, oči (oh, sasvim sam lud),
kakav profinjen hod i nenadmašivo slatki
poljupci njeni i glas ugodan (gotov sam sad)!

(V,132)

ANONIM

1.

Bar da sam ruža rumena, pa da me rukom ubereš
i da me grudima tim prebjelim dadeš na dar!

(V,84)

DIONIZIJE SOFIST (1. stoljeće)

1.

Djevojko s ružama, kao ruža si lijepa. Što daješ? Sebe? Ruže te? Oboje, zajedno sve?

(V,81)

RUFIN (2. stoljeće)

1.

Tko te izbaci golu na ulicu, udari uz to?
Kameno srce je tom ili je potpuno slijep.
Možda nezgodno dodje i ljubavnika ti nadje?
Tako se zbilo, zar ne? Ženski sav čini to rod.
Od sada samo kad ljubavnik udje, a drugi je vani,
vrata zaključaj sva, da se ne ponovi zlo.

(V, 41)

2.

Djevojka nogu se srebrnih prala i jabuke zlatne
grúdř je prskala tād, mliječna je bijela joj pūt.
Stegna joj obla dréču i taru se jedno o drúgo,
svježija koža je tu nego što vode je mlaz.
Pruženom rukom pokriva ona nabujali izvor,
sakrila nije ga sveg, kôliko mogla je tek.

(V, 60)

104. ΜΑΡΚΟΥ ΑΡΓΕΝΤΑΡΙΟΥ

Αἶρε τὰ δίκτυα ταῦτα , καιόσχολε, μηδ' ἐπίτηδες
ἴσχιον ἔρχομένη σύστρεφε, Λυσιδίηη.
οὖ σε περισφίγγει λεπτὸς στολιδώμασι πέπλος,
πάντα δέ σου βλέπεται γυμνὰ καὶ οὐ βλέπεται.
εἰ τόδε σοι χαρίεν καταφαίνεται, αὐτὸς δμοίως
δρθὸν ἔχων βύσσῳ τοῦτο περισκεπάσω.

128. ΜΑΡΚΟΥ ΑΡΓΕΝΤΑΡΙΟΥ

Στέρνα περὶ στέρνοις, μοστᾶ δ' ἐπὶ μαστὸν ἔρείσας
χείλεά τε γλυκεροῖς χείλεσι συμπιέσας
Ἀντιγόνης καὶ χρῶτα λαβὼν πρὸς χρῶτα, τὰ λοιπὰ
σιγῶ, μάρτυς ἐψ' οἵς λύχνος ἐπεγράφετο.

235. ΜΑΚΗΔΟΝΙΟΥ ΥΠΑΤΙΚΟΥ

Ἄλλεις ἔμοι ποθέοντι παρ' ἐλπίδα· τὸ δ' ἐνὶ φυμῷ
ἔξεσάλαξας ὅλην θάμβεῃ φαντασίην
καὶ τρομέω· κραδίη τε βυθῷ πελεμίζεται οἴστρου,
ψυχῆς πνιγομένης κύματι κυπριδίψ.
ἄλλ' ἔμὲ τὸν ναυηγὸν ἐπ' ἡπείροιο φανέντα
σῶε τεῶν λιμένων ἔνδοθι δεξαμένη.

243. ΜΑΚΗΔΟΝΙΟΥ ΥΠΑΤΙΚΟΥ

Τὴν φιλοπολυγέλωτα κόρην ἐπὶ νυκτὸς δνείρου
εἶχον ἐπισφίγγεις πήχεσιν ἡμετέροις.
πείθετό μοι εὔμπαντα καὶ οὐκ ἀλέγιζεν ἔμετο
κύπριδι παντοίη σώματος ἀπτομένου.
ἄλλὰ ιβαρύζηλός τίς "Ἐρως" καὶ νύκτα λοχήσας
ἐξέχεεν φιλίην, ψπνον ἀποσκεδάσας.
ἄδε μοι οὐδ' αὐτοῖσιν ἐν ὑπναλέοισιν δνείροις
ἀφθονός ἐστιν "Ἐρως κέρδεος ήσυγάμου.

TOČITIĆEVKE TOČITIĆE VESNA

MARKO ARGENTARIJE (2. stoljeće)

1.

Svuci sa sebe te mreže i namjerno nemoj kad hodaš
kukove njihati te: tako zadržavaš nas.
Providna haljina naborima te ne skriva, draga,
golu te vidim čas, čas te baš ne vidim svu.
Ako ti igra se čini ta zgodnom, i ja ću rado
uspravnu neku stvar pokriti prevjesom sâm.

(V, 104)

2.

Grudi sam svoje uz grudi priljubio, prsa uz prsa,
usne na usne ja pritisnuh sladjane te,
tijelom čvrsto obuhvatih tijelo; o ostalom šutim,
svjetiljka jedna tek svjedok je bila nam tu.

(V, 128)

MAKEDONIJE KONZUL (6. stoljeće)

1.

Došla si (silno sam želio to no bez imalo nade),
za me je opet tvoj lik divan i potpuno nov.
Dršćem sâv i sâce mi silno tuče duboko,
duša mi gubi dah, prekri je ljubavi val.
Meni brodolômcu na širokoj pûčini morskoj
pruži sada spas, nà svôj ti primi me gat.

(V, 235)

2.

Djevojku koja se slatko smije rukama čvrsto
držim i grlim ja (san je to - bila je noć).
Sva mi se daje i ne mari ona što ljubavne igre
mijenjam svaki čas: tijelo mi predaje svo.
Ali ljubomorni Eros noć u zasjedi čeka,
razdire divan san, otima ljubljeni lik.
Tako čak i u najdubljim snovima zavidi Eros
na užitku mi tom slatkom što nosi ga noć.

(V, 243)

269. ΑΓΑΘΙΟΥ ΣΗΣΛΑΣΤΙΚΟΥ

Δισσῶν θηλυτέρων μοῦνός ποτε μέσσος ἔκείμην
τῆς μὲν ἔφιμείρων, τῇ δὲ χαριζόμενος
εἶλκε δέ μ' ἡ φιλέωσα· πάλιν δ' ἔγώ, οἷα τέ τις φώρ,
χείλεῃ φειδομένῳ τὴν ἐτέρην ἔφίλουν,
ζῆλον ὑποκλέπτων τῆς γείτονος, ἡς τὸν ἔλεγχον
καὶ τὰς λυσιπόθους ἔτρεμον ἀγγελίας.
δχθῆσας δ' ἄρ' ἔειπον· Ἐμοὶ τάχα καὶ τὸ φιλεῖσθαι
ώς τὸ φιλεῖν χαλεπόν, δισσὰ κολαζομένῳ.

219. ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΛΕΝΤΙΑΡΙΟΥ

κλέψωμεν, Ῥοδόπη, τὰ φιλήματα τὴν τ' ἔρατεινὴν
καὶ περιδήριτον κύπριδος ἔργασίην.
ἡδὺ λαθεῖν φυλάκων τε παναγρέα κανθὸν ἀλύξαι·
φώρια δ' ἀμφαδίων λέκτρα μελιχρότερα.

221. ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΛΕΝΤΙΑΡΙΟΥ

Μέχρι τίνος φλογύεσσαν ὑποκλέπτοντες δραπήν
φώριον ἀλλήλων βλέμμα τιτυσκόμεθα;
λεκτέον ἀμφαδίην μελεδήματα, κῆν τις ἔρυξη
μαλθακὰ λυσιπόνου πλέγματα συζυγίης,
φάρμακον ἀμφοτέροις ξίφος ἔσσεται· Ηδέον ήμεν
ξυνὸν δεὶ μεθέπειν δὲ βίον δὲ φάνατον.

248. ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΛΕΝΤΙΑΡΙΟΥ

Ὥα παλάμη πάντολμε, σὺ τὸν παγχρύσεον ἔτλης
ἀπρὶξ δραξαμένη βόστρυχον αὐερύσαι;
ἔτλης; οὐκ ἐμάλαξε τεὸν θράσος αἴλινος αὐδόη,
σκύλμα κόμης, αὐχὴν μαλθακὰ κεκλιμένος;
νῦν θαμινοῖς πατάγοισι μάτην τὸ μέτωπον ἀράσσεις.
οὐκέτι γὰρ μαζοῖς σὸν θέναρ ἐμπελάσει.
μή, λίτομαι, δέσποινα, τόσην μὴ λάμβανε ποινήν.
μᾶλλον ἔγὼ τλαίην φάσγανον ἀσπασίως.

AGATIJE SKOLASTIK (6. stoljeće)

1.

Bio sam nedavno sâm medju dvije žene na ručku,
jednu sam želio ja, à drugođ bio sam drag.
Zaljubljenia me vukla, a ja sam usnama tajno,
kao nekakav tat, voljenu ljubio svu,
stalno ljubomoru druge sam varao, bio u strahu
da me ne opazi ta, prekine ljubavi tok.
Napokon zlovoljan rekoh: ljubiti, ljubljenim biti
jednako težak je jad, dvostruko kažnjen sam ja!

(V, 269)

PAULO SILENTIJARIJE (6. stoljeće)

1.

Kradimo poljupce, Rôdopo draga, i dražesne čari
ljubavi (one su naš najveći, najlepši boj).
Slatko je biti skriven od držih, od pogleda tudižih,
sladja je ljubav ta nego kad vidi se sve.

(V, 219)

2.

Dokle ćemo krasti plamene poglede, mila,
jedno drugome mi potajen bacati plâm?
Pred sve iznesimo brige naše, pa ako tko bude
spriječiti želio to oslobođenje od zla,
mačem se ubijmo; bolje je, mislim, zajedno biti
ili kroz život sav ili kroz okrutnu smrt.

(V, 221)

3.

Ruko okrûnica, zar mogla si kovrče zlatne
grubo povući ti, tešku im nanijeti bol?
Mogla si? Nije ti drskost ublažila čupana kosa,
ječaja prepun glas, nježno povijen joj vrat?
Uzalud sad neprestânce udaraš očajno čelo,
neće više tvoj dlan dojke dotaknuti njoj.
Molim te, gospodjo, nemoj me takvom kazniti kaznom,
radije podnijet ću ja smrt što je zadaje mač.

(V, 248)

252. ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΑΕΝΤΙΑΡΙΟΥ

• Ρίψωμεν, χαρίεσσα, τὰ φάρεα, γυμνὰ δὲ γυμνοῖς
έμπελάση γυνίοις γυῆα περιπλοκάδην.
μηδὲν ξοι τὸ μεταξύ· Σεμιράμιδος γὰρ ἐκεῖνο
τεῖχος ἐμοὶ δοκέει λεπτὸν θφασμα σέθεν.
στήθεα δ' ἐξεύχω τὰ τε χείλεα· τάλλα δὲ σιγῇ
κρυπτέον· ἔχθαιρω τὴν ἀθυροστομίην.

259. ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΑΕΝΤΙΑΡΙΟΥ

"Ομματά σεν βαρύθυσουσι, πόθου πνείοντα, Χαριτλοῦ,
οὗτά τερ ἐκ λέντρων ἄρτι διεγρομένης.
ξυκνλται δὲ κόμη, βοδέης δ' ἀμάρυγμα παρειῆς
ῶχρυς ἔχει λευκός, οὐδέμας ἐκλέλυται
κεὶ μὲν παννυχίησιν διμιλήσασσα παλαίστραις
ταῦτα φέρεις, ὅλβου παντὸς ὑπερπέταται
ὅς σε περιπλέγδην ἔχει πήχεσιν· εἰ δέ σε τήκει
θερμὸς ἔρως, εἴης εἰς ἐμὲ τηκομένη.

Zbacimo haljine, moja ljepotice, budimo nagi,
isprepletimo sad noge i ruke u čvôr!
Neka medju nama ne bude ništa: i najtanji veo
na tebi za me je zid, velik, neprobojan sav.
Pripijmo naša tijela i usne, o drugome svemu
šutim jer ne volim ja tajne iznositi te.

(V, 252)

Draga, tvoji su kapci teški, prepuni čežnje
kao da ovaj si čas ležaj napustila svoj,
kosa je tvoja u neređu, rumeni obraz i blijedi,
izlomljen vitak je stas, težak ti postaje hod.
Ako to znači da noć si prověla u ljubavnoj igri,
kako je sretan taj koga si grlila ti.
Ali ako te samo izmorila ljubavna žudnja,
sve bih dao da ja taj sam zapalio plam.

Preveo

Dubravko Škiljan